

LTRK pamatnostādnes eksporta un investīciju piesaistes politikā

Vīrsmērķis: Ir radīti labvēlīgi apstākļi Latvijas preču un pakalpojumu eksportam, un eksporta darbība komersantiem ir ne mazāk rentabla kā darbība nacionālajā tirgū. Preču un pakalpojumu eksports pieaug, uzlabojot tirdzniecības bilanci un tekošā konta rādītājus, sasniedzot Nacionālajā attīstības plānā 2021.-2027. gadam nospraustos mērķus.

1. Eksporta atbalsta instrumenti:

1.1. Izveidot kompleksu eksporta atbalsta finanšu instrumentu sistēmu (eksporta kredīts, apdrošināšana, garantijas (īstermiņa, vidēja termiņa, ilgtermiņa) ieviešanai jaunos tirgos, ārvalstu institūciju auditi, u.c.), kas ļautu būtiski uzlabot eksporta darbības rentabilitāti;

1.2. Vidējā termiņā izveidot vienkāršu, caurskatāmu un efektīvu eksporta veicināšanas sistēmu jaunu uzņēmumu atbalstam, noieta tirgu meklēšanai un attīstīšanai, izmantojot privātā sektora iniciatīvu – paredzot atbalstu tādām darbībām kā eksporta mārketinga, tirgus izpēti, produktu un pakalpojumu sertifikācija, un individuālas klientu piesaistes aktivitātes;

1.3. Izpētīt citu valstu pieredzi eksporta atbalsta instrumentu ieviešanā un pārņemt to labāko pieredzi.

2. Sadarbības aspekti eksporta atbalstam - uzlabota darbības koordinācija valsts ārējās tirdzniecības veicināšanā, lielāka efektivitāte un straujāks eksporta pieaugums:

2.1. Uzlabot eksporta atbalsta institucionālo sistēmu, paredzot vienotu caurskatāmu sistēmu eksporta veicināšanas un atbalsta īstenošanai, apvienojot valsts institūciju (LIAA, Ārlietu ministrija, Finanšu ministrija, u.c.), kā arī nevalstisko un biznesa organizāciju resursus, izmantojot ārpakalpojumu principu:

2.2.1. EM un ĀM pakļautībā esošo eksporta veicināšanas funkciju koordinēta darbība;

2.2.2. Kur iespējams – eksporta veicināšanas funkciju nodošana ārpakalpojumā privātajam un nevalstiskajam sektoram;

2.2.3. Latvijas eksporta interešu lobēšanas uzdevumu iekļaušana valsts institūciju mandātā (piem. pie ĀM);

2.2.4. Vienotas eksporta un valsts mārketinga padomes izveide, lai nodrošinātu koordinētu eksporta veicināšanas un atbalsta, kā arī valsts zīmola veidošanas darbību u.c.

2.3. LTRK jāiesaista ne tikai eksporta un investīciju piesaistes politikas veidošanā, bet arī operatīvu dokumentu izstrādē, kā piemēram:

1) Darba apraksta LIAA un ĀM darbiniekiem ārvalstu pārstāvniecībās izstrādē;

2) Ārvalstu pārstāvniecību personāla atlases komisijā;

3) Lēmumu pieņemšanas procesā par jaunu ārvalstu pārstāvniecību atvēršanu, to īstermiņa un ilgtermiņa darbības plānu izstrādē un apstiprināšanā;

4) Ārvalstu pārstāvniecību darbinieku novērtēšanas sistēmas izstrādē un procesa monitorēšanā - ir jāievieš praksi, ka LIAA un ĀM ārvalstu pārstāvniecību darbinieki atskaitās par padarīto darbu arī uzņēmējus pārstāvošām organizācijām.

3. Izveidot eksporta veicināšanas un tiešo investīciju piesaistes novērtējuma sistēmu:

Lai novērtētu Latvijas ārējās ekonomikas veicināšanas rezultātu un efektivitāti, ir nepieciešama izvērtējuma sistēma, kurā būtu pārskatāmi mērķi un to izpilde, izlietotie finanšu līdzekļi, kā arī tiešais piensums Latvijas ekonomikai – eksporta apgrozījums, klienti, investīciju darījumu, radītās darba vietas. Šāda novērtējuma sistēma ir nepieciešama par katru no valstīm, kurā atrodas Latvijas pārstāvniecības. Rezultātiem ir jābūt pieejami uzņēmējus pārstāvošām organizācijām, asociācijām un nozaru ministrijām.

Pēc novērtēšanas sistēmas ieviešanas, ir iespējams arī attīstīt motivācijas sistēmu par eksporta veicināšanu un ārvalstu tiešo investīciju piesaisti atbildīgajām amatpersonām. Uzņēmējus pārstāvošās organizācijas ir jāiesaista motivācijas sistēmas izstrādāšanā un rezultātu izvērtēšanas procesā.